

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/735/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314202635
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314202635.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom v rade 1/ J. R., nar. X. X. XXXX, bytom U R. XXXX, O., zastúpenému opatrovníkom Mestom Čadca, v rade 2/ E. R., nar. XX. X. XXXX, bytom U R. XXXX, O., v konaní o zaplatenie 4 884,- eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 16C/56/2014-88 zo dňa 9. 7. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým návrh vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku III., v ktorom vyslovil, že zmluvné podmienky dojednané v zmluve o splátkovom úvere a vo všeobecných obchodných podmienkach sú neprijateľné a určil ich za neplatné,
z r u š u j e vrátane nadväzujúceho výroku o trovách konania a v tejto časti vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo výroku I., ktorým zaviazal odporcov v rade 1/, 2/ zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne 1 692,06 eur spolu s úrokom z omeškania, odvolaním nenapadnutej, zostáva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca vo výroku I. zaviazal odporcov v rade 1/ a 2/ zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne 1 692,06 eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania ročne od 21. 3. 2010 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že zaplatením dlhu jedným odporcom zaniká v rozsahu platby povinnosť druhého odporcu. Vo výroku II. vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku III. zmluvné podmienky dojednané zmluvou o splátkovom úvere č. 012462183 zo dňa 24. 2. 2005 a vo všeobecných podmienkach, v ktorých sa odporcovia v rade 1/, 2/ ako dlžníci zaviazali platiť veriteľovi poplatky, v ktorých súhlasili s kapitalizáciou poplatkov, úrokov, úrokov z omeškania (ich pripisovaním k istine a opakovaným úročením), v ktorých im bola stanovená splatnosť pohľadávky v poradí započítania platieb najskôr na poplatky, náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a až následne na istinu, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v celom rozsahu a pre neprijateľnosť neplatnými zmluvnými podmienkami v celom rozsahu s tým, že odporcom v rade 1/, 2/ napriek väčšinovému úspechu v spore náhradu trov nepriznal, keďže si ich neuplatnili.

Mal za to, že zmluva o splátkovom úvere z 24. 2. 2005, na základe ktorej jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytol odporcom 108 000,- Sk (3 584,94 eur) s úrokom 10,10 % ročne a s konečnou splatnosťou 20. 2. 2020, v ktorej sa odporcovia zaviazali splácať dlh v mesačných splátkach po 1 226,- Sk (40,7 eur) a do 10. 10. 2008 zaplatili 1 892,88 eur, je vzhľadom na charakter jej účastníkov zmluvou spotrebiteľskou, a preto všetko, čo pre daný zmluvný typ zákon o spotrebiteľských úveroch alebo Obchodný zákonník (ďalej len ObchZ) neupravuje, sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Preto skúmal zákonnosť, dôvodnosť, ako aj výšku uplatneného nároku 4 884,- eur (splátky do 20. 2. 2010 v počte 120 od marca 2005) s príslušenstvom (zákonný úrok z omeškania

z jednotlivých nepremiovaných splátok od 21. 3. 2010 až do zaplatenia 6. 8. 2012 a následne až do zaplatenia zo sumy 4 884,- eur) aj z hľadiska ustanovení na ochranu spotrebiteľa, t.j. neprijateľných zmluvných podmienok. Mal za to, že neprijateľné zmluvné podmienky obsahuje čl. II. bod 4 a čl. III. bod 7 zmluvy, podľa ktorých splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou a dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením a dlžník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr hradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu, a to v tomto poradí. Pri zmluvnej podmienke v čl. II. ods. 4 sa jedná o tzv. kapitalizáciu príslušenstva do istiny, čím je dodávateľovi umožnené opakovane navyšovať istinu o príslušenstvo až do úplného splatenia úveru a takto dochádza k uplatňovaniu príslušenstva z príslušenstva. Za poskytnutý úver istinu má spotrebiteľ pritom ako odplatu zaplatiť dohodnutý úrok, prípadne iné dohodnuté poplatky, avšak pri uvedenej podmienke platí úrok a iné príslušenstvo nielen z istiny, ale aj z pripísaného ďalšieho príslušenstva, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v čl. III. ods. 7 umožňuje navrhovateľovi splátku použiť aj na iný účel ako splatenie istiny, a to bez ohľadu na vôľu druhej zmluvnej strany, ktorá nemá nijakú možnosť túto zmluvnú podmienku ovplyvniť, pričom spotrebiteľ má oprávnený záujem na prednostnom splnení istiny, čo spôsobuje až hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené posúdil tieto zmluvné podmienky za neprijateľné a neplatné (§ 53 ods. 1, 4 OZ). Keďže suma uplatnená navrhovateľom pozostáva aj zo súm, ktoré si započítal k skutočnej sume istiny a príslušenstva na základe neplatných zmluvných dojednaní, priznal mu len 1 692,06 eur tak, že od sumy poskytnutého úveru (istiny) vo výške 3 584,94 eur odpočítal celkovú sumu uhradenú odporcami vo výške 1 892,86 eur a vo zvyšnej časti návrh ako neodôvodnený zamietol. Súčasne z prisúdenej sumy priznal navrhovateľovi podľa ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. aj úrok z omeškania od 21. 3. 2010 až do zaplatenia, keďže v danom čase boli odporcovia s plnením peňažného záväzku v omeškanií.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti zamietavajúcej časti rozsudku okresného súdu (o zaplatenie 3 191,94 eur s príslušenstvom) podal navrhovateľ, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p. a žiadal ho zmeniť tak, že aj v tejto časti bude návrhu vyhovené, resp. ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal za to, že okresný súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia OZ týkajúce sa premlčacej doby, keďže zmluva bola uzavretá 24. mája 2005, kedy sa ust. § 52 až § 54 OZ o spotrebiteľských zmluvách na úverovú zmluvu, ktorá je absolútnym obchodom, nevzťahovali a spravuje sa ustanoveniami ObchZ bez ohľadu na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ a tak premlčacia doba je štvorročná. V prípade vyhlásenia zmluvnej podmienky za neplatnú nestačí všeobecná konštatácia, ale je nutné ju posúdiť vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu, t.j. či došlo k zneužitiu zmluvných podmienok v neprospech spotrebiteľa. Okresný súd neprepojil uvedené zmluvné podmienky s uplatňovaným nárokom a nešpecifikoval ako spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t.z. v čom sa prejavila aplikácia okresným súdom konštatovaných neprijateľných podmienok v danom prípade vo vzťahu k uplatnenému nároku tak, aby narušila rovnováhu medzi zmluvnými stranami. V konaní bola uplatnená len suma nepremiovaných splátok splatných ku dňu podania návrhu (splátky do 20. 2. 2020 v počte 120 od marca 2010 v celkovej výške 4 884,- eur) a z každej zákonný úrok z omeškania. V danom prípade preto ani nedošlo ku kapitalizácii príslušenstva. Nesúhlasil s názorom, že ustanovenia zmluvy, v zmysle ktorých dochádza ku kapitalizácii príslušenstva do istiny, t.j. pripísanie splatného príslušenstva k istine (čím sa stávajú súčasťou) má následok založenie nevyváženého vzťahu veriteľa a dlžníka v otázkach plnenia dlhu spotrebiteľa z dôvodu, že podľa ust. § 503 ods. 1, 2 ObchZ zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, t.j. úroky sú súčasťou jeho peňažného záväzku. Vzhľadom na uvedené mal na to, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ho podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti návrh zamietol a v závislom výroku III., v ktorom vyslovil, že podmienky dojednané v zmluve o splátkovom úvere a vo všeobecných obchodných podmienkach sú neprijateľné a určil ich za neplatné, zrušil vrátane nadväzujúceho výroku o trovách konania a podľa ust. § 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v týchto častiach vec vrátil

na ďalšie konanie. Vo výroku I., odvolaním nenapadnutom, ktorým zaviazal odporcov navrhovateľovi zaplatiť spoločne a nerozdielne 1 692,06 eur spolu s úrokom z omeškania, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Obsah rozhodnutia vysloví súd vo výroku rozsudku. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti a z tohto dôvodu nepriznal navrhovateľovi plnenie, je povinný vo výroku uviesť konkrétny článok a bod (prípadne jeho časť) zmluvy, resp. všeobecných obchodných podmienok, ktorý ju obsahuje (§ 153 ods. 4 O.s.p.), aby navrhovateľ mohol splniť svoju povinnosť zdržať sa používania tejto alebo podmienky s rovnakým významom (§ 53a ods. 1 OZ) v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, keďže právoplatný výrok je pre neho záväzný (§ 159 ods. 2 O.s.p.). Vo výroku rozsudku sa nemajú uvádzať nadbytočné zdôvodňujúce údaje, keďže tieto majú byť obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Výrok III. rozsudku okresného súdu tieto náležitosti jednoznačne nespĺňa. Vzhľadom na uvedené ani odôvodnenie jeho rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. nemôže byť presvedčivé, logicky konzistentné a preskúmateľné. Pritom povinnosť súdu rozsudok riadne odôvodniť podľa citovaného ustanovenia je jedným z princípov riadneho a spravodlivého súdneho procesu, vyplývajúceho z Listiny základných práv a slobôd a z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia rozsudku navyše nevyplýva vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam súdom vysloveným, ktoré určil za neplatné, ktoré konkrétne ustanovenia zmluvy a všeobecných obchodných podmienok zobral za podklad pre skutkové zistenie, že odporcovia ako spotrebiteľia majú za poskytnutý úver okrem úroku a prípadne iných dohodnutých poplatkov platiť úrok i z pripísaného ďalšieho príslušenstva, a prečo nemajú platiť úrok z omeškania z dohodnutých poplatkov, ktoré príslušenstvom nie sú (§ 121 ods. 3 OZ). Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, z akých dôkazov vychádzal súd pri skutkovom zistení, že suma uplatnená navrhovateľom pozostáva aj zo súm, ktoré si započítal k skutočnej sume istiny a príslušenstva (na ktoré má zákonný nárok) na základe neplatných zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluve, pričom ich nijako nešpecifikoval. Keďže súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s platobnou históriou účtu odporcov, z ktorej vyplýva, čo bolo zo splátok hradené, ničím nepodložené zostávajú jeho tvrdenia, že prednostne nebolo plnené na istinu, pričom sa nevysporiadal ani s tým, že ust. § 566 ods. 2 OZ, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie započítava najskôr na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak, nadobudlo účinnosť až 1. 1. 2008. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, ako sú neprijateľné zmluvné podmienky prepojené s navrhovateľom uplatneným nárokom, keďže navrhovateľ sa domáha len zaplata nepremiovaných mesačných splátok úveru a úroku 40,70 eur do 20. 2. 2020 v počte 120 od marca 2010 v celkovej výške 4 884,- eur a zákonného úroku z omeškania z nich. Vychádzajúc z uvedeného, okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, a preto nemohol vec správne právne posúdiť za použitia správneho ustanovenia právneho predpisu. Navyše odporcovi v rade 1/ bol v rozpore s ust. § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovený pre konanie opatrovník, keďže ako vyplýva z obsahu spisu, jeho pobyt bol počas celého konania známy, pričom napriek potvrdeniu týchto skutočností odporkyňou v rade 2/ na pojednávaní, mu nebol doručený rozsudok, ani odvolanie (boli doručované opatrovníkovi), ktorým postupom mu prvostupňový súd odňal možnosť konať pred súdom.

Vychádzajúc z uvedeného krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu po zrušení uznesenia, ktorým bol odporcovi v rade 1/ ustanovený opatrovník, s týmto vo veci riadne konať, zopakovať dokazovanie za účelom náležitého zistenia skutkového stavu aj v uvedenom smere, vo veci opätovne rozhodnúť tak, aby výrok rozsudku bol jednoznačne určitý a zrozumiteľný a jeho odôvodnenie zodpovedalo ust. § 157 ods. 2 O.s.p., pričom sa v ňom vysporiada so všetkými skutkovými, aj právnymi tvrdeniami vznesenými v prvostupňovom, aj v odvolacom konaní tak, aby z neho vyplýval vzťah medzi jednotlivými skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení jednotlivých dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, pričom rozhodne aj o trovách prvostupňového, ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.